

SLOVENSKI TABORIŠČNIK

Štev. 84.

Št. Vid ob Glini

Ponedeljek 8. oktobra 1945

POMNI SE, O IZRAEL, ONIH,
KI SO UMRLE RANJENI NA TVOJIH VIŠINAH!

JUNAKI IZRAELSKI SO BILI POBITI NA GORAH: KAKO SO PADLI
POGUMNI!

GORE GILBOA, NE PADI POSIHMAL NA VAS NE ROPA NE DRŽ, NE BODITE
NEJIVE ZA PRVINE, KER TUKAJ JE BIL STRANI VRŽEN ŠČIT HRABRIH, ŠČ. SAVLOV!
NIKDAR SE NI VRNILA PUŠČICA JONATANOVA NENASIČENA OD KRVI POBITIH,
IN MOČ SAVLOV SE NI VRNIL PRAZEN.

SAVEL IN JONATAN, LJUBEZNIVA IN SLAVNA V SVOJEM ŽIVLJENJU, TUDI NI-
STA LOČENA V SMRTI; HITERŠA KAKOR ORLI, HRABRIŠA KAKOR LEVI.

HÜBERO IZR. BLOVE, JOK TTE NID SAVLOM, KI VAS JE OBLČIL Z DRŽESTNIM
ŠKRELOM IN DAMEL ZLATO LEFOTIČJE ZA VAŠO OPRAVO

KAKO SO PADLI JUNAKI V BOJU! JONATAN JE BIL UBIT NA TVOJIH VIŠINAH.

Ž. LUBEM ZARADI TEBE, BRAT MOJ JONATAN, PRELEPI IN LJUBEZNIVEJŠI,
KOR LJUBLJENE ŽENE. KAKOR LJUBI MATE EDINEGA SINA, TAKO SEM TE LJUBIL
S. Z.

KAKO SO PADLI MOČNI IN JE ZDROBLJENO VOJNO OROŽJE!

/Dr. Jan. Ev. Krek-Dr. Lampe: Sv. pismo II. Kralj., 1. 15-

V to žalno pesem je kraljevi pevec David izlil svoje pekočo bol,
ko so padli v boju kralj Savel, ljubljeni Davidov prijatelj Jonatan, in
številni izraelski junaki.

Davidova žalostinka je postala tudi naša žalna pesem današnjih dni
ih, kako so padli tudi junaki slovenske zemlje! Kakor nekoč junaški
bratje Makabejci, ki so se pogumno dvignili zoper sovražnike, kateri so
urili njihove rojake, teptali vero očetov, ter skrunili sveti tempelj,
tako se upri slovenski naši Makabejci zoper satansko trinoštvo in ga
odizprosko izganjali s syete zemlje slovenske. Toda sila teme je bila
premočna: kar sovrag ni mogel z orožjem, je dosegel s podlim izdajstvom.
Todaj so padali Makabejci naši-padali razoroženi in izdani!

"GLOBOKE RAZLIKE MED VZHODOM IN ZAPADOM"

"Eighth Army NEWS", vojaški dnevnik 8. armade, je 1. oktobra iz "Timesa" ponatisnil daljši članek pod naslovom "Nova Evropa -- Globoke razlike med vzhodom in zapadom". Po njem podajamo naslednji izvleček:

... "V Podonavju in na Balkanu so predstavniki "zapada" -- vladajoči sloji, ki so bili v trgovskih in kulturnih zvezah s Parizom in Londonom -- "sodelovali" z nemškimi zasebenimi četami. Vodilni anglofilci in frankofili so v najboljšem slučaju ostali pasivni, v najslabšem slučaju pa so aktivno pomagali Nemcem. Tisti, ki so sodelovali v osvobodilnih gibanjih, so bili zaostali kmetje, ki so "zapad" le slabo poznali. Vodili so jih mladi radikalni intelektualci, ki so se bolj in bolj ozirali proti vzhodu.

... Novi voditelji iščejo svojih vzorov v Rusiji, na zapad pa gledajo skeptično, če ne sovražno. To je delno zaradi tega, ker so jih zavedle sovjetske vojaške zmage, delno pa tudi zaradi tega, ker smatrajo zapad za "reakcionaren", ker se boje zapadnih sil, posebno Britanije, ki naj bi bila sovražna do vseh njihovih političnih in socialnih reform. ... O vsem tem so prepričani ne samo revolucionarji, ampak tudi voditelji desnice in centra, ki še vedno brež najmanjšega dvoma upajo, da se bodo zapadne sile s Sovjetsko zvezo spustile v boj zaradi svojih kupčij. Zaradi prepričanja v tretjo svetovno vojsko je skoraj nemogoče pozdraviti stare rane in postaviti v Podonavju in na Balkanu vojnične reprezentativne vlade...

Resnica je, da je "zapad" izgubil v Evropi svoje staro nadvladaje. Da še več. V nevarnosti je tudi, da izgubi svoje intelektualno in moralno vodstvo. Leta 1940--41. so bili upi Evrope zgrajeni na Britaniji. Danes, čeprav je Britanija še vedno najmočnejša zapadna sila, se je morala brez dvoma že po moči in prestižu umakniti Združenim državam severne Amerike in Sovjetski zvezi. Brez britanskega vpliva v osrednji in vzhodni Evropi so krive naše napake; v največji meri morda nekatera dejanja, s katerimi smo napačno razpolagali. To je žalostno, toda resnično dejstvo.

S tem, da smo nekatere nove režime razglasili za "banditske" odnosno za takšne, ki imajo svoj kor v komunističnih doktrinah, je še malo storjena ga."

Politične vesti

Kesno v petek zvečer je govoril po radiu ameriškemu narodu o delu london. konference James B y r n e s, zun. minister USA, ki je vodil amer. delegacijo na konferenci v L. Govoril je zelo izčrpno in odločno. Odkrilo je priznal, da konferenca ni prinesla nobenega uspeha, toda dejstvo da ne pomeni še, da ni sedaj nobene možnosti več za skupno delo za mir na svetu. V svoj. poročilu amer. narodu se je Byrnes dotaknil tudi vprašanja priznanja bolg. in romun. vlade in je glede tega izjavil: "Zdi se, da je ruska delegacija mnenja, da mi teh dveh vlad nismo priznali, ker sta prijateljsko razpoloženi nasproti Rusije. To mnenje pa je popolnoma napačno." -- Z globokim poudarkom je dalje izjavil: "Mir v Evropi počiva na prijatelj. odnosih jih med Sovjetsko zvezo in njenimi evrop. sosedi. Amer. vlada goji željo, da inela v vzhod. in osred. Evropi vlade, ki bi bile prijateljsko razpoložene Rusije. Toda trajni mir ne zavisi samo od prijateljstva med vladami, ampak tudi od prijateljstva med narodi."

Kakor smo sinoči slišali iz amer. radia, je amer. tisk šele po tem govoru objavil prve izrazitejš. komentarije k london. konferenci. Newyorški listi so pozorni zlasti ob Byrnesoven stavku, v katerem je izjavil, da Amerika ne bo dopustila, da bi nekdo narekoval mir njenim zaveznikom. -- Byrnes ni izjavil upanja, toda neupanja london. konference ne gre omalovaževati, tako sodi amer. listi. Enkrat je bilo treba položiti karte na mizo. Začetek je odkril težave. Vojska je končana. Principi morajo biti obnovljeni na svetu.

Danes bo Byrnes pred odborom za zun. zadeve v senatu govoril o london. konferenci.

Jutri se bo po 6-tedenskih poletenskih počitnicah zopet zbral angl. parlament, ki mu bo zun. minister B e v i n podal poročilo o konferenci zun. ministrov v Londonu.

Japonska je dobila v soboto novo vlado, ki ji načeljuje baron Kijuro Shideshara, biv. japon. zun. minister, ki je kot tak vodil politiko prijateljske nasproti Anglije, USA, Kitajske in SZ in ki je bil nasprotnik japon. agresivne politike v Mandžuriji.